

KONYA
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

“2021-1-TR01-KA121-SCH-000007420” OKUL EĞİTİMİ AKREDİTASYON FAALİYETİ

ESTONYA/TALLİN İŞBAŞI GÖZLEM HAREKETLİLİĞİ (19-23 Eylül 2022) GÜNLÜK DEĞERLENDİRME RAPORLARI

Bu proje Erasmus+ Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir.

Ancak hazırlanan bu proje ürününde yer alan içerikten Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. GÜN – 19 EYLÜL 2022 YILLIK HAFTALIK GÜNLÜK PLAN HAZIRLIKLARI

Estonya Kuzey Avrupa’da yer alan bir Baltık devletidir. Başkenti Talin, resmi dili Estonca ve 2020 nüfus sayımına göre nüfusu 1.331.000 kişidir.

Estonya eğitim sistemi:

Tallinna 53. Keskkool okulunda 6 katılımcı ile iş başı gözlem faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Okul 7-19 yaş arası ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde 850 öğrencinin eğitim gördüğü bir devlet okuludur. Okulda 1 müdür, 2 müdür yardımcısı, 72 öğretmen, 1 sekreter, 1 memur, 7 hizmetli ve mutfak ve kantin personeli görev yapmaktadır.

Estonya’da 4+5+3 eğitim sistemi uygulanmaktadır. İlk ve ortaokulu (9 yıl) zorunludur. Okul öncesi eğitim 3 yaşından itibaren başlamakta olup zorunlu değildir. Dersler okul öncesinde 7.30 diğer kademelerde ise 8.00 de başlar. İlkokulda 12.55’te dersler biter, ancak öğrenciler 4.30’a kadar başka bir öğretmen gözetiminde sosyal ve kültürel faaliyetlere katılabilir. Günlük ders saatleri ilkokulda 4-5, ortaokulda 7, lisede ise 8-9 saat olarak uygulanmaktadır. Dersler 45 dakikadır. Teneffüsler okulun planlamasına göre 5 ile 20 dakika arası değişmektedir. Okullarda eğitim bakanlığınca belirlenen müfredat uygulanmaktadır.

İlkokulda sınıf öğretmenliği esas olup, müzik, İngilizce, Estonca, resim ve bilgisayar derslerine branş öğretmenleri girmektedir. İlkokulda sınıf tekrarı uygulanmaktadır. Ancak genel olarak sınıf tekrarı yaptırılan öğrenci sayısı çok azdır. İlkokullarda sınav olmayıp öğrenci başarısının değerlendirilmesi öğretmen gözlemlerine göre yapılmaktadır.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin hafif düzeyde olanları akranlarıyla beraber normal sınıflarda, orta ve ağır düzeyde olan öğrenciler ise özel eğitim sınıflarında eğitim almaktadır. Okulda 50 tane özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci bulunmaktadır.

Öğrencilerin ortaokulun son sınıfında (9. Sınıfta) Mayıs, Haziran aylarında merkezi sınavla gidecekleri liseler belirlenir. Bu sınavda Estonca, matematik ve ek olarak bir tane seçmeli dersten de sorular yer almaktadır. Mesleki eğitim lisede başlamaktadır.

Estonca ve İngilizce dersleri sınıf iki gruba ayrılarak yapılmaktadır. Zorunlu eğitimde devlet öğle yemeğini ve ders kitaplarını ücretsiz sağlamaktadır. Öğrenciler için toplu taşıma araçları ücretsiz olduğu için öğrenci servisi yoktur. Okullarda üniforma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Estonya Eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme:

Klasik anlamda öğretmen eğitimleri üniversitelerde 3 yılda tamamlanmaktadır. 3 yılını eğitim fakültesinde tamamlayan bir kişi sınıf öğretmeni olarak göreve başlayabilir. Branş öğretmeni olmak için ise ilave 2 yıl daha öğrenim görülmesi gerekmektedir. Öğretmenler üniversiteden mezun olduktan sonra, okullara bireysel başvuru yaparlar. Okul yönetimin uygun görmesi durumunda göreve başlarlar, ilk dört ay deneme sürecinden sonra okul idaresi tarafından çalışması onaylanırsa sözleşme imzalayarak göreve devam eder. Estonya eğitim sisteminde öğretmenlerin kariyer basamakları yoktur. Göreve devam ettikleri sürece bakanlık tarafından belirlenen öğretmenlere yönelik seminerlere katılırlar. Göreve başladıkları statü ile emekli olurlar. Göreve yeni başlayan öğretmenle emekliliği gelmiş öğretmen arasında maaş farkı yoktur. Öğretmenler maaş karşılığı 23 saat derse girmektedirler. 20 saatten fazla derse girdiği takdirde ek ders ücreti almaktadır. Sınıf rehber öğretmenliğinde de ilave ek ders ücreti almaktadır. Öğretmen maaşları 1200/1500 Euro arası değişmektedir.

Ders planlarının incelenmesi:

Bakanlığın sunmuş olduğu müfredat programına göre derslerin yıllık planları hazırlanır. Yıllık planların uygulanmasında esneklik olup öğretmenler gerekli güncellemeleri yapabilir.

Öğretmenlerin dersler öncesi ön hazırlıklarının incelenmesi:

Öğretmenler yıllık plandaki kazanımlar gereğince öğrencilere uygun becerileri kazandıracak hazırlıklar yapmaktadır. Katıldığımız bilişim dersinde önceden verilen ödevlerin Google Classroom uygulaması yoluyla sınıf ortamında değerlendirildiği görülmüştür. Bilişim sınıfında her öğrenci için bir laptop hazır bulundurulmaktadır. Matematik ve İngilizce derslerinde önceden hazırlanan ders materyalleri kullanılmıştır. Öğretmenler daha önce hazırlamış oldukları çalışma yaprakları ile en son işlenen konunun tekrarını ders başlangıcında yapmaktadırlar. Daha sonrasında hazırlamış oldukları ders materyalleri ile konuya giriş yapmaktadırlar.

Okulun ve dersliklerin fiziki yapılarının incelenmesi:

Okul bahçesi ihata duvarı yerine yeşil tel örgüyle çevrilmiştir. Girişte güvenlik görevlisi yoktur. Okul binası üç katlıdır. Koridorlar dardır. Ayrıca ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri aynı koridorları ve tuvaletleri kullanmaktadırlar. Tüm sınıflarda el yıkama lavabo ve havalandırma sistemi bulunmaktadır. Dersliklerde dini ya da ulusal herhangi bir simge bulunmamaktadır.

Ders materyallerinin yer aldığı dolaplar sınıfların arka bölümünde konumlandırılmıştır. Sınıflarda katlanabilir üç bölümden oluşan tebeşirli yeşil tahta, bilgisayar ve projeksiyon cihazı bulunmaktadır. Ayrıca öğrencilerin su ihtiyaçlarını gidermek için sınıflarda sebiller yer almaktadır.

Aydınlatma amacıyla pencereler büyük boyutlu yapılmış olup güvenlik sistemi bulunmamaktadır. Sınıf mevcutlarına göre dersliklerde öğrencilerin hareket alanları kısıtlıdır.

Öğrenci yoklamaları bilgisayarla dijital ortamda alınmaktadır. Atölyeler hariç öğrenci sıraları ikilidir. Okul bahçesinde halı saha, koşu pisti ve kapalı spor salonu bulunmaktadır. Okulun bodrum katında da

ayrı bir spor salonu yer almaktadır. Okulda kütüphane ve yemekhane bulunmaktadır. Okulda kabinet sistemi (branş dersliği) uygulanmaktadır. Okulun bodrum katında öğrencilerin mantolarını ve ayakkabılarını koyabilecekleri her sınıf için gardıroplar oluşturulmuştur. Öğrenciler okula geldiklerinde ayakkabılarını dolaplarına bırakarak okul içerisinde (hijyen amaçlı) farklı ayakkabılar giymektedirler. Erkek öğrenciler için ahşap atölyesi, kız öğrenciler için mutfak ve dikiş nakış atölyesi mevcuttur.

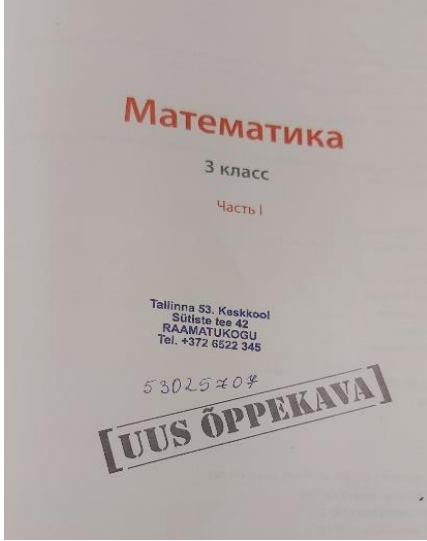
Koridorlarda öğrenciler için özel dinlenme odası (sessiz oda) ve ses yalıtımlı dinlenme koltukları mevcuttur. Bina içi güvenliği için bir personel ders saatleri boyunca kamera ile okulun koridorlarını gözetlemektedir. Amfi şeklinde düzenlemiş müzik odası bulunmaktadır. Okulun farklı birimlerinde 5 adet piyano vardır. Okul binasının zemini tamamen mineflo ile kaplanmış olup, öğrenciler teneffüslerde rahatça yerlere oturabilmektedir.

2. GÜN – 20 EYLÜL 2022 EĞİTİM MATERYALLERİNİN İNCELENMESİ

(KİTAP-DERS İÇİ KULLANILAN GÖRSEL İŞİTSEL MATERYALLER)

Ders kitaplarının ve eğitim materyallerinin incelenmesi:

Ders kitapları devlet tarafından temin edilmektedir. Öğrenciler ders ve çalışma kitaplarını sene başında okul kütüphanesinden temin ederler. Çalışma kitapları öğrencide kalır ancak ders kitapları sene sonunda kütüphaneye iade edilir. Ders kitabını sene içerisinde kaybeden öğrenci yeni bir kitap alarak kütüphaneye teslim eder. Çalışma kitapları dışında ek kaynak kullanılmamaktadır.

Yaş gruplarına göre işlenen ders içeriklerinin gözden geçirilmesi:

İlkokul 3 ve 4. Sınıf matematik kitapları incelendiğinde kazanımların ülkemizdeki kazanımlarla benzerlik gösterdiği görülmüştür. Fakat ilgili derslerin kazanımları ülkemizde daha yoğundur.

Çalışma ve ders kitaplarında çoktan seçmeli soru türleri görülmemiştir. Matematik dersinde öğrencilerin zihinsel işlem becerilerini geliştirmek için kısa yoldan toplama ve çıkarma işlemlerine ağırlık verilmektedir. İngilizce dersinde yaş gruplarına verilen içerik ülkemizdekine benzerlik göstermektedir. Ders içerisinde kullanılan oyun video ve etkinlikler ülkemizde uygulanan etkinliklerle uyumludur.

Ders işleniş sırasında öğretmenlerin kullandığı yöntem ve teknikler:

Genellikle öğretmenlerin sunuş yoluyla öğretme tekniğini kullandıkları gözlemlenmiştir. Bunun yanında gösterip yaptırma, soru-cevap ve uygulama teknikleri de kullanılmaktadır. Ders sırasında öğretmenler öğrencilere söz verirken top atma, çubuk çekme gibi farklı oyun ve yöntemlerle derse katılımlarını sağlamaktadırlar. Derslerde projeksiyon, görsel materyaller ve çalışma kağıtları kullanılmaktadır. Öğretmenler derslerde bizde kullanılan EBA sistemi gibi "OPIQ" adında bir

sistem kullanılmaktadır. Sistem üzerinden işleyecekleri kazanımları bularak öğrencilerle etkinlikleri yapmaktadırlar. Bu sistemi okullar cüzi bir ücret karşılığında satın almaktadırlar.

Öğrencilerin ödevlendirilmesi ve ödev takip çalışmalarının incelenmesi:

Estonya'da genel olarak çok zaman alan ödevler verilmemektedir. Ödev verme okuldan okula değişiklik göstermektedir. Gözlem yaptığımız okulda sadece hafta içi günlük az miktarda ödev verilir, hafta sonu için ise hiç ödev verilmemektedir. Öğrencilerin kademeleri ilerledikçe verilen ödev miktarı da artmaktadır. İlkokulda neredeyse hiç ödev verilmemektedir.

Ödev ve devamsızlık takibi ülkemizdeki e-okul sistemine çok benzeyen "e Kool" adında bir takip sistemi ile yapılmaktadır. Bu sistemde ödevler ve devamsızlıklar sisteme işlenir işlenmez veliye bildirim gitmektedir. Öğretmen, veli ve öğrenci bu programı yakından takip etmektedir. Ödevler özellikle İngilizce, matematik ve Estonca gibi öğrencilerin merkezi sınavlarda sorumlu olduğu derslerden verilmektedir.

Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme prensibine dayalı çalışma alanlarının incelenmesi:

Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenebilecekleri ahşap atölyesi, dikiş nakış atölyesi, mutfak, spor salonu gibi uygulama alanları mevcuttur. Öğrenciler mevsime göre kayak, yüzme (sadece 3. Sınıflar) ve yürüyüş gibi faaliyetlere katılmaktadır.

3. GÜN – 21 EYLÜL 2022 DİJİTAL TEKNOLOJİLERİN EĞİTİME ENTEGRASYONU

Okulların dijital donanımının karşılaştırılması:

Okuldaki dersliklerde masa üstü bilgisayar, projeksiyon cihazı, yazıcı bulunmaktadır. Kodlama sınıfı ile birlikte toplam sekiz derslikte etkileşimli tahta bulunmaktadır. Bilişim sınıfında ders alan öğrenci sayısı kadar laptop vardır. Robotik kodlama eğitim materyalleri (robot kitleri ve parçaları) vardır. Öğretmenler odasında çok sayıda bilgisayar ve fotokopi makinesi bulunmaktadır.

Derslerde kullanılan dijital materyallerin incelenmesi:

Derslerde öğretmenler yoklamaları bilgisayar üzerinden almaktadır. Ders anlatımları ağırlıklı olarak projeksiyon üzerinden yapılmaktadır. Bilişim dersi haricindeki derslerde öğrencilerin aktif bir şekilde dijital materyalleri kullanmadığı gözlemlenmiştir.

Öğretmenlerin dijital eğitim alanında yaptıkları hazırlıklar:

Hazır videolar, oyunlar, çalışma sayfaları ve bizdeki **EBA** benzeri bir program olan **“OPIQ”** sistemi kullanılmaktadır.

Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan iyi eğitim örnekleri:

Okul idaresi ve öğretmenler; pandemi kaynaklı uzaktan eğitim sürecinde genel olarak **“Google meet”** adlı uygulama üzerinden derslerini işlediklerini, başka bir yöntem kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

4. GÜN – 22 EYLÜL 2022 OKUL YÖNETİMİ SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ

Okul yöneticilerinin belirlenme süreci ve görev süreleri:

Bir okulda yönetici olarak görev yapabilmek için en az 3 yıl öğretmenlik yapmış olma şartı aranmaktadır. Okul yöneticileri eğitim müdürü, okul bölge temsilcisi, farklı eğitim bölümlerinden temsilciler ve belediye temsilcilerinden oluşan bir komisyon tarafından seçilir. Yöneticiliğe başvuran adaylardan aynı puanı alanlar arasında mülakat sınavı yapılır. Adaylar hazırladıkları proje dosyalarını komisyona sunarlar. Okulun gelişimi için hedefledikleri çalışmaları içeren dosya komisyon tarafından incelenir ve yapılan değerlendirmeye göre okul

müdürü olarak görevlendirilir. Yüksek lisans ve doktora gibi akademik kariyerde okul müdürü atanmak için artı puan kazandırmaktadır. Okul müdür yardımcılarını ise okul müdürü belirler.

Okul yöneticilerinin mesleki gelişimleri ve kariyer basamaklarının incelenmesi:

Herhangi bir kariyer sistemi bulunmamaktadır. Fakat atandıktan sonra mesleki gelişim kursları yapılmaktadır. Bu kurslara katılım zorunludur. Okul müdürü olarak görevlendirilen kişi kendi isteğiyle görevi bırakıncaya kadar müdürlük görevine devam eder, değişiklik yapılmaz. Gözlem yaptığımız okulun müdürü aynı okulda 3 yıl öğretmen, 7 yıl müdür yardımcısı olarak çalışmış olup, 30 yıldır da okul müdürü olarak görev yapmaktadır.

Okul yöneticilerinin hiyerarşik düzeni sağlama yöntemi:

Türkiye de olduğu gibi Estonya’da da okul müdürü müdür yardımcıları arasında görev dağılımı yaparak iş ve işlemleri yürütmektedir.

Okullarda online yönetim, öğrenci takip ve değerlendirme sistemleri:

Estonya eğitim sisteminde ülkemizdeki mebbis ve e-okul benzeri bir uygulama olan “eKool” adında bir program kullanılmaktadır. Öğrencilerin ödev, not, devamsızlık takipleri ve tüm personel işlemleri bu program üzerinden online olarak yürütülmektedir. Yine bu sistemle okul müdürü öğretmenlerin performanslarını da takip edebilmektedir. Tüm öğretmenlerin özlük bilgileri bu sistemde yer almaktadır.

Velilerin eğitime entegrasyonu ve okul-veli iş birliği kapsamında yapılan çalışmalar:

Estonya eğitim sisteminde bizdeki okul aile birliği tarzında bir yapılanma yoktur. Okulda yılda bir kez okul bazında üç kez sınıf bazında veli toplantıları yapılmaktadır. Okul yöneticisinin ifadesine göre Estonya’daki bazı okullarda veliler okulun işleyişine olumsuz anlamda müdahil olabilmektedirler.

Gözlem yaptığımız bu okulda ise okul veli ilişkisi belirlenen kurallara göre gerçekleştiğinden, velilerin okulun işleyişine müdahil olmadığı belirtilmiştir.

Okulların bütçe yönetim sistemlerinin incelenmesi:

Okulların tüm giderleri merkezi bütçeden karşılanmaktadır. Devlet öğrenci sayısına göre okullara ödenek göndermektedir. Velilerden hiçbir ad altında bağış alınmamaktadır. Okullara yerel yönetimler materyal desteği sağlamaktadır.

5. GÜN – 23 EYLÜL 2022 YÖNETİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Okul yöneticilerinin zaman yönetimi ile ilgili kullandıkları yöntemler:

Okulda idareciler arasında iş bölümü mevcuttur. Okul müdürü tarafından yapılan görev dağılımına göre iş ve işlemler yürütülmektedir.

Okul yöneticilerinin öğretmenlerle iletişimi ve ders denetim çalışmalarının gözlemlenmesi:

Okul yönetimi öğretmen ve okulun diğer çalışanlarına görevlerini resmi olarak tebliğ edip iş ve işlemlerin takiplerini yapmaktadır. Okulda ders denetimleri müdür yardımcıları tarafından yapılmaktadır. Öğretmenler derslerinin boş olduğu vakitlerde okuldaki ayrılabilirler fakat okul idarecileri mesai saatleri içerisinde okuldadırlar.

Okullarda öğrenmeyi desteklemek amacıyla oluşturulan ortamların yenilenmesinde yöneticilerin etkili becerileri:

Okuldaki öğrenme ortamları ile ilgili fiziksel destek bakanlık tarafından yapılmaktadır. Aynı zamanda okullarda öğrenme ortamlarını geliştirmek için yerel yönetimler de destek sağlamaktadır. Gözlem yaptığımız okuldaki etkileşimli tahtaların tamamı belediye tarafından temin edilmiştir.

Okul yöneticilerinin teknoloji entegrasyonu, değişim ve gelişimlere uyumu nasıl sağladıklarının gözlemlenmesi:

Teknolojiyi takip ediyorlar. Gözlem yaptığımız tüm sınıflarda mesleki kıdeme ve yaşa bakılmaksızın tüm öğretmenlerin teknolojik araçları aktif olarak kullandıkları görüldü. Okullar teknolojik donatım ve materyal ihtiyaçları olduklarında yerel yönetime başvurarak temin edebiliyorlar.

DİĞER NOTLAR:

1. Gözlem yaptığımız okul Rus okuludur. Okula başlayan çocukların tamamı anadili Rusça olan öğrencilerdir. Bu öğrenciler Estonca'yı 1. Sınıfta İngilizceyle beraber yabancı dil olarak öğrenmektedir. Estonca haftada 6 saat, İngilizce ise 2 saat okutulmaktadır. Tallinn'in merkezinde 21 tane Rusça eğitim veren okul bulunmaktadır. Devlet 10 yıl içinde bu okulları eğitimin Estonca verildiği okullara dönüştürmeyi planlamaktadır.
2. Teneffüslerde öğrenciler koridorlarda hep cep telefonu kullanmaktadırlar.
3. İngilizce konuşma sınavı 9. Sınıfta okullardaki komisyonlar tarafından yapılmaktadır. 12. Sınıftaki İngilizce konuşma sınavı ise merkezi bir komisyon tarafından yapılmaktadır.
4. Ders gözleminde kaynaştırma öğrencilerinin 3 kişilik sınıflarda destek eğitimi aldıkları görülmüştür. Bu öğrenciler haftada 5 saat sınıflarından ayrı şekilde 1 özel eğitim öğretmeninden ders almaktadırlar.
5. Okulda her teneffüste farklı bir öğretmen nöbetçi olarak görevlendirilmektedir. Öğretmenler nöbetlerini günlük olarak değil teneffüs bazlı tutmaktadırlar. Bir öğretmen haftada farklı günlerde, farklı yerlerde beş teneffüs nöbet tutmaktadır.
6. Okulda din dersi değil dinler tarihi okutulmaktadır. Sadece paralı kilise okullarında din eğitimi verilmektedir.
7. Teneffüslerde öğretmen gözetiminde öğrenciler sırayla beslenme yapmaktadırlar.
8. Gözlemlenen derslerde öğrenciler çok az yazı yazdılar. Genellikle hazır materyaller kullanılmaktadır. Ağırıklı olarak soru-cevap yöntemi kullanılmaktadır.
9. Ders başında arasında ve sonunda ilgiyi toplamaya yönelik motivasyon etkinlikleri yapılmaktadır.
10. Okullar Eylül ayının ilk haftası açılmaktadır. Haziran ayının ortasında kapanmaktadır. Eğitim öğretim yılı boyunca 3 adet ara tatil yapılmaktadır.
11. Öğretmenler iletişim eşliğini yükseltmeden düşük bir ses tonuyla ders işlemektedirler.
12. Son yıllarda ülkenin eğitimdeki başarısını dijital takip sistemlerine ve çok yönlü okuma anlama faaliyetlerine bağladıklarını ifade etmişlerdir.

-----O-----

ESTONYA TALİN HAREKETLİLİĞİ KATILIMCI LİSTESİ:

- **Fatih ATİK**
- **Şenol ERASLAN**
- **Caner ÖZDEMİR**
- **Rafet DAĞLI**
- **Serap ERSUNGUR**
- **Sema SOLAK**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union